

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnishvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnishvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Politika dvornih svetnikov.

Slovenci nikdar nismo vodili samostalne narodne politike. Vsa naša politika je bila vedno taka, da radi nje noben dvorni svetnik ne bi niti za hip prišel v zadrego v krogih, kjer se kujejo načrti za naše uničenje, ker v teh krogih so bili z ofi celnimi zastopniki slovenskega naroda vedno popolnoma zadovoljni.

In kako bi tudi ne bili zadovoljni, ko Slovenci vendar nikdar ne zahtevamo naših pravic, nego samo v največji ponižnosti prosimo miloš čine in kadar naši poslanci izprosijo kako drobtinico, se hvalijo kakor bi dosegli kak poseben uspeh in večkrat se tudi skregajo med sabo radi takih „uspehov“, ker se hoče vsak pohvaliti, da jih je on „izvojeval“.

S kratka: slovenska politika je politika dvornih svetnikov, ker četudi niso vsi naši poslanci dvorni svetniki že v začetku svoje politične karijere, je vendar cilj vseh njih, da to postanejo in ker tako imenitno „zastopajo“ interese slovenskega naroda, navadno svoj cilj tudi dosežejo. So sicer izjeme, ali samo za to, da potrjuje pravilo, ker vsak naš poslanec vendar ne more iti v politični pokoj kot dvorni svetnik.

No, in dvorni svetnik ne postane nihče radi zaslug za slovenski narod, nego je dvorno svetništvo prej vladina nagrada za zvesto hlapčevanje. Dr. Susteršič n. pr. postane čisto gotovo še dvorni svetnik, ker je s celim svojim dosedanjim političnim delovanjem to „odlikovanje“ v polni meri zaslužil, a pripravljala se za to dostojanstvo tudi s tem, da se v njegovi hiši, toraj v hiši voditelja najmočnejše slovenske stranke ne sliši niti ena slovenska beseda.

Dr. Susteršič je torej resen kandidat za dvornega svetnika, ali mi imamo tudi takih poslancev, ki so že dosegli to dostojanstvo slovenskega politika z naslovom dvornega svetnika. Ta „naš“ poslanec je čutil teh dni potrebo napisati za neki dunajski list članek o predstojemcem potovanju nekega visokega gospoda z Dunaja po Bosni in Hercegovini in napisal je gospod dvorni svetnik ta članek samo za to, da vnovič dokaže, da je zaslužil naslov dvornega svetnika, ker drugače se kot slovenski poslanec ne bi mogel navduševati za nemški „Drang nach Osten“.

Istina je, gospod dvorni svetnik ne govori naravnost o nemškem prodiranju na vzhod, ali on se navdušuje za aneksijo Bosne in Hercegovine in za nova osvajanja na Balkanu, četudi bi lahko vedel, da je bila aneksija izvršena samo v interesu Nemcev in da bi imeli tudi od eventualnih novih osvajanj na Balkanu koristi samo Nemci, a Slovani ogromno škodo. Tako neumen dr. Ploj menda ni, da tega ne bi spredel in ravno za to, ker on sam vse to zelo dobro ve, je njegov greh stokrat večji.

In v tem grešijo vsi naši poslanci, ki doma govorijo radi lepšega proti germanizaciji, a navdušujejo se za nemški „Drang“ proti slovanskemu Balkanu — samo za to, da pokažejo svojo politično „korektnost“.

Mi pa pravimo: ako politična „korektnost“ zahteva od nas narodni samomor,

potem naj gre taka „korektnost“ k vragu, kamor naj pojdejo tudi vsi naši voditelji, ki nas vodijo s svojo politiko naravnost — v narodno smrt.

Politike dvornih svetnikov mora biti pri nas že enkrat konec. Mi moramo biti že enkrat na jasnem, da dvorni svetnik ne more biti slovenski poslanec, ker odločnega Slovenca vlada ne bo imenovala dvornim svetnikom, a naši poslanci morajo biti v prvi vrsti odločni Slovenci, ker ako to ni potrebno, potem volimo lahko za poslanca v državni zbor brez skrbi tudi dr. Egerja, ali pa barona Schwarza, ker materialne koristi svojih volilcev bi tudi ta dva gospoda lahko zastopala. Mi moramo biti končno na jasnem v tem, da dvorni svetnik, že radi tega, ker je dvorni svetnik, nima kvalifikacije za slovenskega poslanca, ker politika dvornih svetnikov nas vodi k poginu, a mi hočemo živeti!

Iz slovenskih krajev.

Vič.

Pod voz je padel včeraj klapec Jakob Strniša. Sedel je spredaj na vozu, oziroma na gramoznem oboju. Mož ga je najbrže malo imel, malo je pa zadremal. Ko pride voz do cestnega ovinka, se je nagnil, Strniša pa se je prekucnil pod voz. Kolo mu je šlo čez levo roko in mu jo je zlomilo. Težko ranjenega so prepeljali v deželno bolnico.

Jesenice.

V nedeljo ob polu 3. popoldne se vrši v restavraciji pri „Sokolu“ na Jesenicah ustanovni občni zbor „Gledališkega društva“ na Jesenicah. Vsi priglašeni člani se vljudno naprošajo, da se ga zanesljivo udeležijo.

Danes zvečer se uprizori v dvorani pri „Jelenu“ na Savi petdejska burka „Zmešnjava na zmešnjavo“ ob 8. uri zvečer. Cene so navadne.

Sevnica ob Savi.

Grozno hudodelstvo. Prva vest, ki prihaja od bratov od Save v „Jutro“, je žalostna. Radi bi nastopni slučaj opisali s polnimi imeni in podrobno, pa za enkrat nas silijo gotovi oziri, da cel dogodek le kratko očrtamo. Neka gospa je tukaj, ko so izšli koleki 20. septembra, kupila nekaj komadov. Pustila jih je doma ležati in je že nanje pozabila. Ker liste le malokdaj čita, ni priv nič vedela, da so ti koleki prepovedani in da je naša „modra“ državna oblast šele čez dve leti izvedla, da so ti koleki državi „nevarni“. Pred kratkim je zbolela. Naročila je svoji 24. letni hčerki, naj piše pismo bližnji sorodnici. Hčerka je slučajno našla kolek med drugim papirjem, pa ga, nič hudega sluteč, pritisne na pismo. A nemčurji na pošti — recimo v Celju — so hlastno padli po tem groznem „hudodelstvu“. Pravijo, da je državni pravdnik v Celju samega veselja skakal, ko je prišel v posest „državi nevarnega dokumenta“. Začele so se preiskave. Zasledili so „hudodelca“ v osebi 14 letne deklice. Prihajali in odhajali so orožniki, zaslišani sta bili mati in hči dvakrat pri visoki gospodi v Celju. In čemur v Ljubljani morda ne boste verjeli, se

je zgodilo: Državno pravdnishvo v Celju je izdalo obtožbo proti 14 letnemu dekliču — ker šš ne vemo, mislimo, da zaradi „groznega hudodelstva“, storjenega s tem, da je nedolžni otrok ne vedoč, ne sluteč za modrost naših državnikov prilepil star kolek na pismo, izročeno svoji stari materi. To je kratka, pa žalostna povest o „groznem hudodelstvu“ ob štajerski Savi. Drugič kaj več, če Vam bo všeč. — Prosimo! Našim bratom ob naši Savi vedno na razpolago!

Maribor.

Slovensko gledališče v Mariboru. „Martin Krpan“, narodna igra v petih dejanjih. Spisal Fran Govekar, glasbo zložil Gustav Adolf Ciner.

Vsakdo izmed nas pozna Levstikovega „Martina Krpana“, ki je dal podlago pisatelju te igre, ki se je uprizorila pri nas 17. aprila t. l. S to igro je mariborsko slovensko gledališče zaključilo sezono, in reči moram, da jo je zaključilo častno. Pred razprodano dvorano, kjer je ticala glava pri glavi, so dali naši diletantje svoje najboljše, kar so premogli in sleherni od mnogobrojnega občinstva je odhajal zadovoljen.

Režiser ljubljanskega gledališča gosp. Verovšek, ki je insceniral prvega „Martina Krpana“, je bil sprejet s takim aplavzom, da dolgo ni mogel priti do besede. Njegovo naravno, neprisiljeno igranje, toplo izraževanje preprostega kmetskega tipa je v trenutku pridobilo srca gledalcev. Pri vsaki priliki so mu navdušeno ploskali. Gosp. Verovšek je na uspeh svojega gostovanja v slovenskem Mariboru lahko ponosen, kakor smo mi ponosni nanj.

Orkester je pod spretnim vodstvom g. kapelnika K. igral krasne komade in v prvem dejanju je v melodrami plula nalhka pesem „Slovenec sem“ tako ljubko po dvorani, da se je zganilo slehrno srce v sladkem, navdušenem čuvstvu. Bil je ta večer res pravi večer lepote in užitka.

—g—

Goriško.

Deželni odbor goriški razpisuje mesto deželnega inženirja. Prosilci naj se obrnejo za pojasnila direktno na tajništvo. Prošnje je vlagati do 15. maja t. l.

Naj omenimo, da je sedaj pri deželnem stavbinskem uradu 5 inženirjev, a samo eden teh je Slovenec. Novoustanovljeno mesto pritiče torej po vsej pravici Slovincu. Saj je vendar goriška dežela dvetretjini slovenska in kako naj posluje v pretežno slovenski deželi laški inženir?

Vabimo slovenske inženirje, ki imajo vse potrebne kvalifikacije, naj prav gotovo kompetirajo, ker na Goriškem slovenskih inženirjev sploh ni! Kdor pozna italijansčino, ima seveda prednost.

Velika tatvina v Ronkah. V cerkev v Ronkah so udrl včeraj ponoči neznan tatovi. Na strehi so napravili luknjo in po vrvi so se spustili v cerkev. Pobrali so raznih dragocenosti. Vlomili so v nabiralnike za mijoščino in siloma odprli tudi tabernakelj. Škoda se ceni na okoli 3000 K. Žendarmeniji se doslej ni posrečilo zasačiti drzne uzmovice.

Volitve iz veleposestva na Goriškem. V soboto 23. t. m. voli slov. veleposestvo tri poslance. Že sedaj se bije

srdit boj za zmago. Čujemo, da so laški volilci obljubili klerikalni stranki vse glasove (okoli 40), s katerimi upajo zmagati. Vendar je pravih slovenskih glasov toliko, da najbrže ostanejo v manjšini združeni Lahi in slov. klerikalci.

Laški dezerter. Iz Palme v Italiji je pobegnil laški vojak konjenik Rudolf Coderma ter prišel do Gorice, kjer se je predstavil na orožniški postaji.

Vojaški nabor. Iz št. Andreža, Dornberga, Ločnika, Renč, Ozeljana in Šmihela je bilo vpisanih 185 nabornikov. Prišlo pa jih je 147. Potrdili so jih na tri leta 47; v nadom. rezervu pa 15. Iz Solkana in Sovodenj je biln nabornikov 124, potrjenih je 113.

Tržaško pismo.

Trst, 21. aprila.

Zmotili so se. — „Tipalništvo“. — Proti N. D. O.

Drugače pa je v mestu, kjer te vrvice drže samo gotove sloje, n. pr. trgovce, ki so začeli brez kapitala, obrtnike, ker so imeli prazne roke, privatne uradnike, ki so v gotovih pisarnah, in morda kakega javnega uradnika, ki rabi nekoliko več, kakor mi „cesar da“. Do široke mase mestnega slovenskega prebivalstva vodilna gospoda do leta 1907 ni imela drugega dostopa, kakor edino le potom obeh „podpornih društev“. Ali ti dve društvi sta omejeni na tako ozek delokrog, da sta za javno življenje skoraj brez pomena.

In drugače so si pa mislili z N. D. O. Mislili so pač, da bo N. D. O. združila pod svojim okriljem vso to veliko maso slovenskega tržaškega prebivalstva, kar se je v veliki meri tudi zgodilo, in prepričani so bili, da bo ta masa tudi tako plesala, kakor se bo njim zljubilo gosti. Mislili so, da bo ta masa delala „auf“ in „nieder“, kakor to dela okolica, kadar se njim tako zljubi zakomandirati pri mizi v kavarni „Balkan“. In tudi bilo bi tako, ako bi ne bili ti gospodje, ki so bili tudi sami na botrinji, novorojenčku dali življenski namen, da vzgaja in izobražuje delavstvo. Da, ta novorojenček je hitro rastel in se tudi živo oprijel svojega namena, a danes gleda ona gospoda strme, kako je N. D. O. vzgojila slovensko delavstvo v krepki stanovski zavesti, kako skuša z vsemi svojimi močmi popolniti svoje dosedanje delo. „Die Geister, die ich rief...“

Stanovsko zaveden delavec je pač vse kaj drugega, kakor pa „Manndi, steh auf“. To spoznavajo sedaj gospodje. Zato sedaj skrivna jeza in tiho sovraštvo, kajti javno povedati si kaj takega ne upajo, vsaj sami ne, kvečjemu se izda tupaťam kak njihov „tipalnik“, katerih imajo nasajenih povsod, kjer mislijo, da bi mogla njihova pšenica v klasje.

To prvakarsko „tipalništvo“ je tudi krivo, da se kažejo nasprotstva proti N. D. O. tudi tam, kjer bi jih človek najmanj pričakoval. Posebno razvit je ta „častni“ posel pri sv. Jakobu, kjer biva velik del slovenskega delavstva in kjer se po vplivu z gotove strani in sicer jako previdno, pa vendar ne toliko, da bi človek, ki ima oči zato, da gleda z njimi, ne opazil, snujejo in kujejo razni naklepi proti N. D. O. Samo en dokaz.

N. D. O. praznuje, kakor sem razvidel iz njenega glasila „Narodnega delavca“ in

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ŽENA.

Roman.

[38]

V najkrajšem času se je zvedelo po Ljubljani o sestankih podrožniške družbe, o presenečenju, ki ga je priredila policija najboljšim ljubljanskim krogom.

Dolgo časa si ni upal nikdo na ulico, ker je lahko pričakoval, da ga nikdo ne pozdravi preveč prijazno; vsa Ljubljana se je smejala prav od srca visokim gospodom in damam, ki jih je doletela ta kritična nesreča; vse je bilo radovedno na obravnavo, ki bi se morala vršiti; kajti preiskava je bila v polnem teku... ali na enkrat se je zgodilo nekaj, kar je vse jako presenetilo... Nekega lepega dne je bila namreč preiskava zistrirana in sodno postopanje proti udeležencem podrožniških večerov ustavljeno! Seveda, da je vse ugibalo, kako je to mo-

goče... ali ljudje so govorili, da so se vršili pritiski in tuširanja od vseh strani in tako je izginila ta čedna afera... no, za udeležence pa je imela vendar svoje posledice, ker so morali oni, ki so bili v državnih službah lepo drug za drugim izginjati iz Ljubljane. Winter je bil premeščen v neko dolgočasno gnezdo na Štajerskem, kjer je začel pravo eremitsko življenje. Minetti je poslali doli pod Gorjance prodajat dolgčas... pa tudi drugi so zapustili Ljubljano in svoj podrožniški Pariz...

Ljudje so nekaj časa še vedno govorili o teh sestankih... a nato se je pozabilo počasi, kot se pozabi tako mnogo v življenju.

XII.

Minilo je nekaj tednov po teh dogodkih.

Rene se je pripravljala na svojo poroko; Potrato je bil v njo še vedno zaljubljen; dasi je čul med udeleženci pariških večerov večkrat ime svoje zaročenke, vendar ni mogel verjeti, da bi se Rene tako spoza-

bila. Vprašal jo je sicer, a ona mu je užaljeno odgovorila, kako sploh more misliti o nji kaj takega, a on ji je popolnoma zaupal. Vedno ji je prigovarjal, da naj se odloči kar najhitreje za poroko, ki bi se tudi že vršila, da se ni ravno v tem času zgodila ona nesreča v Henrikovem domu. Henrik je hotel sicer ostati v domovini še tudi po teh dogodkih, ki pa jih ljudje niso razumeli, povsod in vedno so ga gledali postarani, po kavarnah, promenadah in raznih budoarjih so govorili o morilcu svoje žene... Tako mu nazadnje res ni preostajalo drugega, nego da je sklenil pustiti vse skupaj in pokazati vsem skupaj hrbet. Hotel je takoj odpotovati, a zadržala sta Potrato in Rene, da naj ostane še toliko časa, dokler se ne poročita, potem pa odpotujejo vsi trije skupaj. Henrik se je pustil res pregovoriti.

Bližal se je dan poroko; sklenili so, da popolnoma tiho in mirno brez vsakega hrupa in šuma prirede vse...

Na večer pred poroko je sedela Rene

v svoji sobi in hotela pripraviti še zadnje stvari... a bila je nekako razburjena, ničesar ni mogla delati, vse skupaj se ji je zdelo smešno in otročje. Na glas se je morala zasmejati, ako je le pomislila: jutri sem soproga Potrato, stari zaljubljeni tepec bo moj mož. Ni si mogla niti predstavljati svoje bodočnosti, zakona.

Pustila je vse delo in stopila h glaso-
sovirju, udarila par taktov in začela peti:

Tendres aveux, baisers brûlants,
serments d'un jour, folles caresses,
c'est qu'échangent les amants
et les époux dans leurs ivresses.
C'est la coupe de volupté,
le plus doux rêve de la vie,
le cœur boudit, l'âme est ravie
l'amour, c'est la félicité.

Zasmejal se je Henrik, ko je stopil v sobo in jo sišal peti, stopil je k nji in ji rekel:

„Dobre volje si Rene, no pa seveda zakaj bi ne bila, saj danes je zadnji dan, jutri pa že skloniš svojo glavo pod jarem zakonskega življenja!“ (Dalje.)

„Eдинosti“, splošni delavski praznik, 1. maj, na slovesen način. Dopoldne je slavnostno zborovanje, popoludne pa velika ljudska veselica na Opčinah. Kakor je razvidno iz dosedanjih poročil, je N. D. O. naprosila tržaška pevka družva, da sodelujejo pri tej veselici. V današnji „Eдинosti“ pa kar naenkrat čitamo, da napravi šentjakobska čitalnica dne 1. maja celodnevni izlet nekam na Vipavsko k desetletnici nekega vaškega bralnega družva, pevsko društvo „Ilirija“, tudi pri sv. Jakobu, pa priredi isti dan pevsko zabavo pri Sv. Jakobu. Nalašč sem se informiral, ali je N. D. O. vabila te dve družbi, in sem dobil zagotovilo, da ste bili obe družbi vabljene. Torej — ??

Pripomnim naj, da je predsednik šentjakobske čitalnice obenem odbornik ali nekaj podobnega pri N. D. O., bil je svoj čas celo njen tajnik, toda obenem tudi tajnik — političnega društva „Eдинosti“. Še bolj sem se pa čudil za „Ilirijo“. Čitalnica se smatra za nekaj višjega, kar naj ji bog blagoslovi, a „Ilirija“ je delavsko društvo, katerega člani so obenem skoraj vsi člani N. D. O. Umljivo je to le potem, ako človek ve, da je v odboru večina — „tipalnikov“. Čitalnici bi človek še ne zameril toliko, a da hoče „tipalništvo“ v „Iliriji“ odvrniti društvo od sodelovanja pri proslavi delavskega praznika, je pač škandal, katerega priporočam v tehten premislek članstvu družva samega.

Gospod urednik! Tako bi Vam lahko o N. D. O. napisal še marsikaj. Ker pa vem, da Vam primanjkuje prostora, naj neham za danes. Ob priliki, kakor sem že rekel zgoraj, bom pa vzel pod drobnogled delovanje N. D. O. same. Ako bo tupatam zabolelo, dobro, zakaj pa me je tisti J. V. naharil. Naj le bo prepričan, da bom brez obzira tudi o N. D. O. povedal, kar ji gre, dasiravno me N. D. O. lahko šteje med svoje najboljše prijatelje. Na svidenje torej!

Verus.

Splošni pregled.

Državni zbor.

V četrtkovni seji državnega zbora se je nadaljevala razprava o posojilni predlogi; govoril je Mladočeh Hrasky. Med govorom poslanca Seitzja se je upletel v razpravo znani razgrajal Sternberg, ki je v svojem govoru napadal Vsenemca Wolfa. Nato je obširno utemeljeval Bilinski finančno predlogo, ter jo najtoplejše priporočal. Potem se je razpravljalo Vukovićev nujni predlog glede dalmatinskih železnic, govoril je poslanec Ivčević, ki je izjavil, da je žalostno za državno upravo, ako morajo dalmatinski poslanci zahtevati še letos to, kar bi morali že davno imeti. Poslanec Wolf je nato zahteval da naj se skliče odsek, ki naj izreče grofu Sternbergu grajo.

Izvolški — ruski poslanik v Rimu.

Vesti, da je Izvolški svojimi prijateljem že naznanil svoje imenovanje ruskim poslanikom v Rimu, so neresnične. Izvolški niti ne misli, da bi zapustil svoje dose-danje mesto, ker uživa popolno zaupanje carja.

Upor v Indiji.

Iz Kalkute prihajajo jako vznemirljive vesti; v okolici mesta Chota-Nagypur v Bengaliji so se uprli domačini, ker nočejo priznati angleške nadvlade. Uporniki se zbirajo v velikih četah in proglašajo po vsi deželi svobodo. Angleži so jako v skrbeh, ker se boje, da se ne bi upor razširil po vsi deželi, ker vedo, da jih domačini ne gledajo posebno prijazno.

Dnevne vesti.

Kako je prišla „Hofrichterijada“ na dan? O tem se nam od gotove strani poroča: V neki ljubljanski kavarni sta nekoč v preteklem tednu sedela: Malipaša iz Kna-flove ulice in preiskovalni sodnik Mirko pl. Grasselli. Malipaša je čul nekaj zvoniti o poskušanem zastrupljenju, slučaj Logatec. Navihani, kakor je sploh Malipaša, je začel o tem slučaju pripovedovati, kakor da bi imel ključ do teh skrivnosti že v žepu. Mož je svoj namen dosegel. Preiskovalni sodnik je bil nad tako najzgodnjostjo tako frapiran, da je mislil, da mu ne preostaja drugega, kakor da tudi on odpre s svojim uradnim ključem zaklad do svojih preiskovalnih uspehov. Povedal je Malipaši, kar je vedel in uganil še marsikaj, česar še ni vedel. V tem trenutku se je porodil v njem tudi sklep, celo zadevo spraviti v javnost. Hotel je posnemati svojega kolega na Dunaju v slučaju izvirnika Hofrichterijade. Razgovor se je potem pletel tudi še o tem, ali dobi tudi Malipašev kolega v Kopitarjevi ulici tozadevna poročila. In pa, kaj je z „Jutrom“? Malipaša je predlagal: Ker se je moj šef „na papirju“ zvezal s šefom v Kopitarjevi ulici, da skupno uničimo „Jutro“, sem za to, da dobimo poročila le mi liberalno-klerikalni zavezniki. Sklenjeno in podpisano pri črni kavi na beli mizi kavarne... In tako je prišla še tisti dan Malipašejeva iznajdba v list, a

drugi dan sta prinesla oba pobratima iz Kopitarjeve in Knaflowe ulice „izvirno poročilo“ naravnost iz sobe preiskovalnega sodnika g. pl. Mirkota Grassellija. — Biležimo to z rezervo, a g. pl. Grasselli le v svojem interesu dobro stori, ako to govorico ovrže, ali jo potrdi.

Mestna policija in „Hofrichterijada“. O naši „Hofrichterijadi“ in o vlogi, katero igra tu mestna policija, smo še sledeče poizvedeli: Vsa preiskava je osredotočena pri preiskovalnem sodniku g. pl. Grasselliju, ki vodi izključno le sam vso akcijo. Mestna policija z ozirom na dani položaj tedaj ne more samostojno postopati, marveč ravnati se ji je v obče po zahtevah gospoda preiskovalnega sodnika ter ima izvrševati poizvedbe le v okvirju „sodnih rekvizicij“, kakor pravi žargon, tedaj le v gotovi, omejeni smeri in v gotovem obsegu. Zaradi tega tudi časnikarjem ne more dajati nikakih poročil. — To poročamo javnosti z ozirom na našo včerajšnjo, tudi mestno policijo zadevajočo opazko in pa, ker so tudi med občinstvom razširjene napačne vesti glede akcije mestne policije v slučaju Logatec.

Ali pri nas res ne more biti drugače? Prijatelj našega lista nam piše: Po ljubljanskem časopisju čitamo ta teden danadan več ali manj „hudomušne“ reklame za „Jurjevanje“ na ljubljanskem gradu. Če so ravno take reklame, kakor je bila n. pr. ona, ki pravi, da bo le oni, ki bo izpil 2 litra „starega Rimljana“ videl Halleyev komet, namenu primerne, ali ne, to naj vsak po sebi razsodi. Je pa tukaj več točk, katere je treba nekoliko resneje upoštevati. Omenjam le nekatere važnejše. Po mojih mislih pride pri tem „Jurjevanju“ v prvi vrsti v upoštevanje družba sv. Cirila in Metoda. Uverjen sem, da imajo prireditelji najboljši namen s reklamo družbi pripomoči do gmotnih uspehov. Ali je pa pot, po kateri bi radi prišli do zaželenega uspeha prava? Ali pri nas res ne gre drugače, da treba zato, da se družbo podpira edinega sredstva: reklamo za pijačo, pijačo in zopet le pijačo? Ali smo Slovenci res že na tako nizki stopinji, da moramo našo narodno dolžnost še le vzbujati potom alkohola? Ali res ne gre drugače, nego da mora vsak najprvo svoje zdravje žrtvovati pijači, svoj denar gostilničarjem in potem šele svojo narodno dolžnost družbi sv. Cirila in Metoda? Torej ne iz čuta, ki mu ga narekuje srce in treznost, ampak še le iz razpoloženja vsled preobilo, ali vsaj obilo zavžite pijače! Jaz mislim, da ta pot, pomagati družbi, ni prava. Gotovo je, da brez pijače in okrepčila pri takih veselicah ne gre. Človek, ki se celi teden trudi in muči, si želi v nedeljo tudi nekoliko razvedrila. To je prav! Ali prav pa se mi ne zdi, če se slovenski narod še v današnjih resnih časih k narodnim veselicam vabi v prvi vrsti z litri „Rimljana“ in cvička. In potem še glede piva: Mi imamo sami dovolj slovenskih pivovaren. Zakaj se ne omenja (če že mora služiti pivo tudi za reklamo) tudi pivo katerih naših domačih pivovarn, zakaj edino le češko pivo? Še celo bog je najprvo sam sebe ustvaril brado, potem šele drugim, pravi kranjski pregovor. Naša podjetja poginevajo drugo za drugo, a mi delamo reklamo za druge. Vsaj je prav, da podpiramo tudi svoje slovenske brate, a prav pa ni, če pri tem svoje najbližje lastne brate zametujemo. Jaz mislim, da bi se za vse tiste, ki ne čutijo iz lastne proste, dobre volje potrebe podpirati družbo, dalo prirediti mnogo drugih privlačnih sredstev. Da bi bil pa ravno alkohol prva in edina vaba, temu se je treba odločno upreti. Če smo Slovenci že tako daleč in tako nizki, da potrebujemo za podporo družbe sv. Cirila in Metoda še le pomoči alkohola, potem s tem dokažemo, da pomena te družbe ne poznamo, ali pa, da je sploh nismo vredni. Upamo, da nas je še pretežna večina Slovencev, katerim je družba sv. Cirila in Metoda res tako sveta, da gremo jutri na „Jurjevanje“ na ljubljanski grad tudi brez vsake reklame za Halleyev komet in za štefane „starega Rimljana“.

Pismo glavnemu uredniku „Jutra.“ Dragi! Ne da bi se skliceval na zakone, apeliram zgolj na Tvojo kulantnost, ko Te uljudno prosim, da z ozirom na dopis iz Mokronoga „Nepristranost liberalnega organa“, priobčen v petkovi „Jutrovi“ številki, v svojem cenj. listu jutri priobčiš tole istino: Jaz nikdar niti pri „Slov. Narodu“ niti pri kateremkoli drugem listu nisem niti neposredno niti posredno zaprečil nobene proti mojemu svaku, mokronošnemu župniku, naperjene vesti niti je ne kanim zaprečiti 1. ker stojim na stališču, da je javna kontrola javnih dejanj v javnosti delujočih oseb bistvena naloga časopisja in da sme torej katerikoli list mojega svaka, če stori kaj napačnega, prav tako prijeti, kakor bi me po pravici imel prijeti tudi „Slov. Narod“, če bi jaz storil kaj napačnega; in 2. ker v uredništvu „Slov. Naroda“ nimam nikake „izdatne besede“, ker sem samo izven uredništva stoječ sotrudenik, nikakor pa ne sourednik. — Če se je kaj takega o meni trdilo, kjerkoli, trdilo se je

to povsem po krivem, kar lahko vsak hip dokažem. Z vsem spoštovanjem udani

prof. Fr. Kobal.

Gostilničar ubil vojaka. K tozadevni včerajšnji notici se nam od merodajne strani poroča: V nedeljo pop. je prišel v gostilno g. Štajnerja na Opekarski cesti domobranski vojak baje imenom Olivio Olivieri. On je že dvakrat pobegnil od vojaka in je svojo kazen šele pred kratkim prestal. Kakor je „Jutro“ prav poročalo, naredil je računa za 1 K 60 v. Ko je hotel oditi, je natakarka zahtevala plačilo. On se je izgovarjal, da bo že plačal. Začel je vpiti in vse je kazalo, da hoče s vpizoritvijo kravala, ne da bi poravnal računa, izginiti. G. Štajnar je šel k njemu, ter ga z lepa opomnil, naj plača natakarki. Vojak pa se je delal razburjenega, začel je razbijati po tabli nad biljardom. Gostilničar ga je posvaril, nakar ga vojak sune stran. Ko je zopet zgrabil za tablo, in ga je gostilničar hotel poriniti v stran, je vojak gostilničarja z vso silo udaril po ustih, tako da je tega kri oblila. Nato je zgrabil stol, udaril s njim po steklenih vratih, potem pa se je spravil še nad steklenice in kozarce. Divjal in razbijal je, kakor bi bil obseden, vse se ga je zbal. Ker je bila nevarnost, da napravi še večjo škodo, je šel gostilničar proti njemu, a vojak, ko ga ugleda, ga zopet udari s stolom. Tedaj šele ga je gosp. Štajnar prijel in ga na tla vrgel. Grizel in bil je okrog sebe, položaj za g. Štajnarja je postal nevaren, ni mu drugega preostalo, kakor, da je zbesnelega vojaka zvezal, a še predno je ta čin silobrana storil, je poslal po vojaško patroljo. Na tleh ležeči vojak je grozno preklinjal, gostilničarju pa je grozil, da ga zakolje. Ko je prišla dragonska patrolja, so ga odvezali. Toda ker je tudi patroljo semtertje premataval, je bil tudi poveljnik patrolje prisiljen, zbesnelega zopet pustiti zvezati. Z veliko težavo so ga potem spravili iz gostilne. Med potjo pa, ker drugega ni mogel, je začel trgati uniformo od sebe, tako da so mu morali prinesiti drugo obleko iz vojašnice. Tu bodi še omenjeno, da je bil Olivieri napravljen kot častniški sluga, dasi ni bil v tej „šarži“. Ko so ga dalje eskortirali, je parkral simuliral božjast. Govorica, da bi bil drugi dan umrl, se ne potrjuje; začasno nima druge bolezni, kakor željo, zopet se oprostiti vojaškega jarma; je namreč Italijan in mu nič kaj ne diši avstrijska uniforma. Kakor je iz navedenega razvidno, je g. Štajnar na govorici, da je nek gostilničar ubil vojaka, popolnoma nedolžen, nasprotno pa ima poleg zadobljenih udarcev, tudi še nad 20 kron škodo. Ta slučaj služi širši javnosti kot nauk in resen opomin, naj se vsi taki slučajji takoj prijavijo javnosti na razpolago. Le tako se izogojno prizadeji vsakemu neosnovanemu oziroma pretiranemu govoricenju.

V „Unionu“ so pomedli. Kako ču-

jemo, je ravnateljstvo „Uniona“ odpustilo vse tiste uslužbence, ki so se udeležili „štrajka“ proti „Jutru“. Če je to res, ne vemo. Vemo pa, da bi bilo skrajni čas, da se dosedanje razmere v „Unionu“ spremenijo. Treba je velike brezove metle in začeti pometati magari kar od kraja. G. ravnatelj sam še do danes ni prekrical svoje izjave „Ich spreche nur deutsch“. Slovenskim gostom se še vedno predlagajo nemški jedilni listi, v kavarni čuje še vedno: „einen schwarzen, zwei weisse“ i. t. d. Ogrska ciganska banda ne spada v slovensko Ljubljano, vojaška godba vsled kornega povelja nima igrati v „Unionu“, dokler je civilni orkester „Slovenske filharmonije“ na razpolago. In tako naprej. Gospodje, kadar vidimo in slišimo, da ste se poboljšali napram Slovincem, Vas bomo tudi mi, če drugega ne, vsaj čisto pri miru pustili. Preje pa ne!

Nerazumljivo postopanje. (Dopis.) Ko sem Vam gospod urednik zadnjikrat poročal o zadevi prakticiranja na nekem slovenskem denarnem zavodu, ni bil namen poročila napadati „Mestno hranilnico“ ampak opozoriti merodajne kroge na to, da taki slučajji razburjajo naš narod radi tega, ker smo le prepogosto premalo rigorozni v personalijah, kar se je pa že mnogokrat prav bridko maščevalo nad nami. Prav nič nam ni marj zakaj „Kranjska šparkasa“ ni pustila dotičnega prakticiranja; v spominu pa so nam neštene konfiskacije slovenskih listov, ki so jih povzročili gotovi krogi in ljubo „Kranjski šparkasi“ in z željo škodovati „Mestni hranilnici“. Sedaj pa naj naši zavodi brezplačno vzgajajo njihove ljudi. Še enkrat povdarjam, da „Kranjska šparkasa“ ni imela toliko zaupanja, da bi bila dovolila prakticiranje človeku, ki je njih gore list. — Mislimo, da se nam vendar ne bo hotelo natveziti, da je narodnjak oni, v čegar rodbini se le edino nemški občuje. Proč s slovensko narodno limonado, katere smo že toliko požlampali, da nam trebuh pokajo. Vsekakor se nam zdi sumljivo to prakticiranje, če pomislimo, da hoče prakticirati človek, ki poučuje kot „profesor“ na nekem zavodu vse te predmete, kakor se je bralo v nekem oglasu, ker mora imeti vse to že v mezincu. Ali misli dotični ostati v hranilnični službi, ali ne, to je popolnoma stranska stvar. „Mestni hranilnici“ pa tudi

prav nič ni treba na tak način dokazovati, da se ničesar ne boji, ker Slovenci dobro vemo in priznamo, da je njeno poslovanje odprta knjiga za vsakega; Nemci sicer to tudi vedo in vendar hujskajo proti nji. Bodo vendar dosledni. Zadeva se vidi morebiti malenkostna, toda gre se za princip. Kdaj bi nemški zavod dovolil prakticirati Slovincu! Vedno jadikujemo, da smo reveži, toda kadar se gre zato, da nasprotnikom izkažemo uslugo, pa hočemo bahavo igrati kavalirje. Dokler se ne iznebimo te bahave sentimentalnosti in tiste proklete slavnostne objektivnosti, ne smemo pričakovati boljših časov, kajti kdor zaničuje se sam, je podlaga tujevi poti. Kdor hoče razumeti, lahko razume. Ker upamo na pametno semeduro se omejimo na te vrstice. Kadila se je že dosti zažigalo tako, da smo že vsi vrtoglavi, zato naj pa v naše pokrajine „Jutro“ privede še malo sveže sape. Casa kolo se neprestano vrti in neizmotljivost je prišla precej ob kredit — pa temu treba se privaditi.

Nemcem se v Ljubljani slabo godi! (?) Prejeli smo: V četrtek ob 7. zjutraj se je vozil skozi Zvezdo s kolesom uslužbenec tvrdke Kastner, znani nemškutar, ki je svoje lepo slovensko ime Gospodarič prekrstil v Gospodaritsch in ki je znan še izza afere glede snemanja reklamnih tabel. Vprašamo mestni magistrat že drugič, če imajo Nemci posebne predprave v Ljubljani? Slovenski kolesarji. — Predpravic sicer nimajo, pa se jim dajo, ker se Nemcem v Ljubljani slabo godi.

Dvojezični napisi so se zopet pokazali pri tvrdki Šarc na sv. Petra cesti in sicer na listkih za sprejemanje perila. Ali bi v interesu tvrdke ne bilo bolj pametno, če si za Nemece preskrbi posebej nemške listke? Ali je treba tako očitno blatiti spomin na 20. september? — Več odjemalcev. (G. Šarc že ve kaj dela, le mi Slovenci še sedaj tega ne vemo. Op. uredn.)

Dodatek k poročilu o zadevi Praprotnik - Kleindienst popravljamo, da je stavil dr. Triller kot zastopnik zasebne udeležke Helene vdove Praprotnik in ne kot zagovornik predlog v smislu § 48 k. z.

Lepe razmere vladajo pri občinski upravi Spodnje Šiške. Kakor se čuje, vpo-rabljajo se delavci plačani od občine za privatna dela gotovim občinskim svetnikom. — Kakor se čuje, je eden izmed teh g. Ojster, kateri hoče živeti na stroške davkoplačevalcev. O tem gospodu slišijo se še različne druge lepe stvari, o katerih pa spregovorimo prihodnjič. Za danes naj zadostuje to.

Skandal, kako ravnaajo s slovanskimi delavci! Z ozirom na to našo včerajšnjo notico, nas prosi stavbni inženir g. Stembov pojasniti, da tvrdka Zupančič ali njegov inženir ni v nikaki zvezi s tem dogodkom ter da podjetje Zupančič zdaj nima nobene opravila v c. kr. tobačni tovarni. — Tega tudi ni trdil dotični g. poročevalec, ampak se mu je le zdelo, da je morda tvrdka Zupančič prevzela dotično delo. Tembolj pa smo sedaj radovedni, kaj je resnice na opisanem dogodku in katero podjetje je tu prizadeto. Sicer pa hvala za pojasnilo, ker namenoma nečemo nikomur delati krivice.

Predavanje v umetniškem paviljonu R. Jakopiča. Ker so umetniške razstave za našo javnost še nekaj čisto novega in je marsikateremu obiskovalcu potreba najprej nekoliko pojasnila, predno more slediti razumevanju razstavljenih umotvorov, se prirejuje predavanja, ki imajo namen seznanjati javnost s skrivnostmi umetniških proizvajanj in na ta način zblíževati občinstvo z umetniki. Do sedaj so se vršila ta predavanja. Dne 5. t. m. je bilo predavanje zgolj za ožji krog pod zaglavjem: Pomen razstav sploh, posebno sedanje; v soboto, dne 16. t. m. popolne ob 4. uri pa se je vršilo drugo predavanje namenjeno za širše kroge, katerega glavna vsebina je bila opazovanje značilnih prednosti, posameznih del porazdeljenih na sedanji razstavi. Gosp. predavatelj P. Žmitek je začel pri sliki št. 14. „Most“, Matija Jama in od te naprej vodil poslušalce od proizvoda do proizvoda. Ker je pa razstava zelo obsežna, omejiti se je moral samo na delo domačih umetnikov, o razstavljenih proizvodih gostov Mat. Petrovič in K. Mysza pa se bode še nadaljevalo. Predavanja se je udeležilo nad 100 poslušalcev. V nedeljo dopoldne ob 11. uri je g. P. Žmitek ponovil snov o pomenu razstav sploh, posebno sedanje. Žal, da ravno to predavanje ni bilo tako dobro obiskano, kakor sobotno in kakor bi bilo pričakovati z ozirom na to, da občinstvo ravno ta dan ni zadržano vsled svojega poklica. Snov predavanja je bila zanimivejša in tudi bolj razumljivejša kakor v soboto. G. predavatelj je najprvo povdarjal, da se umotvori ne delajo z namenom, da bi se potem kazali, ampak razstavljanje umotvorov je le posledica umetniškega proizvajanja. Umetnik ustvarja, ker je to njegov poklic, ker mora. Z razstavljanjem umotvorov pa poda občinstvu vpogled v svoje umetniško proizvajanje. Razstava mora biti tako urejena, da napravi kolikor toliko enoten utis in ne moti gledalca z nobenim nesoglasjem. Umo-

tvori se morajo tako razvrstiti, da pride vsak do svoje prave veljave, tudi okvirji podob niso postranska stvar, ampak se morajo ujemati s sliko itd. Na to je opisoval g. predavatelj stremiljenje posameznih umetnikov in dokazoval svoja proizvajanja na nekaterih najznačilnejših umotvorih. Ločil je razstavljalce-slikarje v dve glavni skupini. Prva, katere stremi podajati predmete tako, kakor se nahajajo v gotovem najsibo v zaprtem ali prostem pod vplivom drugih in nanje učinkujoče razsvetljave. Druga skupina podaja edino le predmet, ne oziraje se na okolico. Na splošno željo poslušalcev se nadaljuje predavanje o značilnih prednostih posameznih sedaj razstavljenih del v soboto, dne 23. t. m. popoldne ob 4. uri in sicer se bodo razmotrivali proizvodi srbske slikarice Nadežde Petrovičeve in Sedmogradčana Karla Mysza. Ker so dela M. Petrovič čisto drugačna nego jih je občinstvo navajeno videti, so težje razumljiva, zagradelj bode to predavanje koristno ne samo za lajke marveč tudi za strokovnjake, katerih nazori se ne strinjajo s tem načinom proizvajanja v umetnosti. Interesente se opozarja na obilo udeležbo tega poučnega predavanja. Želeli bi bilo, da bi se prijavil še kak drug predavatelj in razvil svoje nazore na tem polju!

Predavanje v Jakopičevem paviljonu. Občinstvo opozarjamo še enkrat na današnje predavanje g. Zmitka v Jakopičevem paviljonu. Začetek točno ob štirih popoldne!

Ali je to vseh prošnje na cesarja? Kakor čujemo, se je te dni g. Arnošt Windischer, že tolikrat omenjeni „demonstrant“ povrnil iz Dubrovnika, kjer se je zdravil. Nastopiti misli že v ponedeljek svojo zadnjo kazen — za nesrečni 20. september — 3 mesece težke ječe. (Eisenpass je dobil zaradi „skrivnosti“ na Begunjski le 14 dni zapora.) Zadnjič, ko se je izvedelo, da so ničnostne pritožbe na Dunaju zavrnjene, kazni pa povišane, se je nas od gotove strani prosilo, naj tega slučaja nikar ne kritiziramo, ker se snuje akcija za vložitev prošnje na cesarja za pomiloščenje. Mi smo bili tihi. A tihi so morali biti najbrže tudi gg. ki so to akcijo prevzeli. To sodimo mi iz tega dogodka: Ko je g. Windischer enemu naših urednikov pravil, da gre že ta ponedeljek „sedet“ in ga je dotični urednik začuden vprašal, zakaj ne počaka vspehov akcije pomiloščenja, se je g. Windischer še bolj začudil, češ: to je moje prvo, kar sedaj od Vas slišim, mene o tem ni še nihče nič obvestil! Za enkrat — brez komentarja!

Krasen jutranji prizor se je opazoval včeraj zjutraj pred solnčnim vzhodom na hribu nad Vrhniko. Bilo je videti, kakor da cel hrib gori, posamezna poslopja so bila kakor da stoje v najhujšem plamenu. Čudno je bilo le, da se je ogenj z veliko brzino pomikal naprej — par minut — pa je izginil, kakor bi bil pihnil. In kaj je bilo? Mesec, to jutro čudno krvavo rdeč, se je na hribu (najbrže Zaplani) poslavljaj od nas, predno je odpotoval proti sinji Adriji. **Kar si dovoljujejo belgijski častniki,** to je že malo preveč. Več izprehajalcev nam pošilja to-le pritožbo. Na izprehodih okoli Rožnika človek ni več varen svojega življenja. Posebno na ovinkih ne. Belgijski častniki jahajo in galopirajo po pešpotih, čez polja in travnike, kakor se jim zljubi in kakor bi ne poznali ne gospodarjev, ne avstrijskih zakonov zoper varnost življenja napram civilnim pasantom. Ali so v Ljubljani res že Belgijci gospodarji? — Kakor se vidi, bo že nekaj takega!

Kravali na Resljevi cesti. Prejeli smo: Resljeva cesta je postala nekako torišče za nočne kravale. V zadnjem času vse kaže kakor da nimamo policije v Ljubljani. Ponočnjaki delajo tu, kar se jim zljubi. Prebivalstvo je prisiljeno samo skrbeti za red. Nočnega miru sploh ne poznajo na ti cesti. Predsinočnim so divjali in razbijali topničarski vojniki, navadno pa jih nadomestujejo belgijski. Ker od topničarskih podčastnikov pričakujemo, da se bodo prihodnjič dostojneje vedli, ne maramo njih zadnje nedostojnosti obešati na veliki zvon. Pač pa priporočamo Resljevo cesto v spomin naši mestni policiji.

Ne mečite pomarančnih olupkov na hodnike! Včeraj je stopila gospa M. B. na Dunajski cesti na pomarančno lupino. V istem hipu ji je spodrsnelo in padla je na hodnik ter se na glavi zadno poškodovala. Prepeljali so jo na njeno stanovanje. Mi bi privoščili tistemu, ki je vrgel take olupke na hodnik, da bi bil poskusil padec namesto gospe M. B.

Tat na kolesu. Včeraj je bilo pri sv. Krištofu ukradeno kolo (Styria) štev. 77. (zelen napis). Tat se je odpeljal proti Smartnem. Pred nakupom tega kolesa se svari; na kolesu so gravirane začetne črke H. Z. lastnika nekega zasebnega uradnika.

Zahtevajte vedno in povsod samo slovansko kolinsko kavino primes, ker je res najboljša.

Društvene vesti.

Politično društvo „Vodnik“ v Spodnji Šiški je sklicalo na dan 24. aprila 1910, dop. ob 10. uri izredni občni zbor, kateri

se vrši v Citalnici. Vabljeni so vsi gg. člani, da se ga udeležijo.

„Slovenska Filharmonija“ koncertira danes v hotelu „Južni kolodvor“ (A. Seidl) od 8. do 12. zvečer.

Jutri, v nedeljo Jurjevanje na Ljubljanskem gradu v prid družbi sv. C. in M.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Položaj v državnem zboru.

Dunaj, 22. aprila. Pogajanja s slovansko opozicijo, da bi glasovala v tretjem branju za vladno predlogo glede najetja 182, sedaj 220 milijonskega posojila, dosedaj niso imela zaželenih uspehov. Da more prodreti vladna predloga, se mora vršiti po določilih sedajnega poslovnika še ena seja. Nadejati se sme, da je drugo branje danes končano, na kar pride na vrsto glasovanje o Vukovičevem predlogu glede dalmatinskih železnic. Predsednik Pattai je nameraval odrediti za tretje branje in glasovanje o vladni posojilni predlogi za jutri sklicati kratko sejo. Ker pa hoče velika večina poslancev odpotovati že jutri z Dunaja, se namerava za nočjo sklicati kratka nočna sejo parlamenta, v kateri naj bi se sprejela ta vladna predloga, da se potem takoj odstopi gosposki zbornici.

Volitev dunajskega župana.

Dunaj, 22. aprila. V današnji seji občinskega sveta se je volilo novega dunajskega župana. Od 146 oddanih glasov je bilo združenih 129 na dosedanjega podžupana dr. Neumayerja, ki se je takoj po izvolitvi v daljšem govoru zahvalil za izkazano mu zaupanje.

Zveza čeških parlamentarnih strank.

Dunaj, 22. aprila. „Narodnim Listom“ se poroča iz Dunaja, da se snide parlamentarna komisija češke zveze drž. poslancev. Razpravlja o vprašanju, kako združiti vse češke poslance v enotno organizacijo.

Francoski akcijonarji priv. južne železnice.

Dunaj, 22. aprila. Pariški odsek francoske akcijske družbe priv. južne železnice poroča brzojavno, da pričakuje z Dunaja novih predlogov in da se nameravajo potovanje komiteja na Dunaj vrši šele, kadar dojde zahtevano obvestilo.

Otroci zažgali šolo.

Praga, 22. aprila. Iz Libňa se poroča, da so šolski otroci iz osvete proti učitelstvu zažgali tamošnjo šolo. Na lice mesta došla požarna bramba je z največjo težavo omejila požar.

Povodenj v Srbiji.

Belgrad, 22. aprila. Zaradi znane katastrofe v osrčju Srbije so izostala včeraj in danes vsa pisma iz Carigrada, Plovidva, Sofije, Bukarešta, Skoplja in drugih mest, skratka iz cele Turčije in Rumunske.

Segedinska katastrofa.

Segedin, 22. aprila. Danes je bil zaslišan ravnatelj tovarne za vžgalice o tem, kdo je kriv eksplozije. Med zaslišanjem je prišlo na cesti pred sodiščem do burnih prizorov. Zbrale so se velike množice delavstva, ki so najodločnejše protestirale proti temu, da bi bil ponesrečeni kurjač kriv nesreče. Po njih zatrtilu je bil kotel že več mesecev sem v zelo slabem stanju in luknjičast. Šele na zatrdilo, da bo zaslišan vseh 112 prič, ki so se prijavile, se je ljudstvo pomirilo. V tovarni je bilo zaposlenih 150 delavcev.

Orožniški častnik umoril oderuha.

Bukarešt, 22. aprila. Orožniški častnik Lothe je umoril nekega oderuha z imenom Schmeick, ker mu baje ni hotel črtati oderuško zaračunane obresti. Častnik je položil na prsi umorjenega dolžno svoto s postavnimi obrestmi. O častniku ni ne duha ne sluha.

Zopet nov rekord v aviatiki.

Pariz, 22. aprila. Iz Lijona se poroča: Tukaj je aviatik z imenom Summer dosegel danes nov svetovni rekord. V svoj aeroplan je sprejel tri pasažirje in z njimi ostal nad pet minut v zraku. S tem je dosegel dosedaj največjo obtežitev letalnih strojev in obenem tudi svetovni rekord.

Halleyev komet.

London, 22. aprila. Iz Gibraltarja poročajo, da so danes zjutraj ob 4. uri 20 minut lahko opazovali s prostim očesom Halleyev komet.

Marc Twain — preminul.

London, 22. aprila. Kakor se poroča iz New-Yorka, je sinoči preminul znani humorist Marc Twain. Podrobnosti zadnjih njegovih ur še tukaj niso znane.

Vatikan in Albert, knez monaški.

Berlin, 22. aprila. Kakor poroča „Berliner Tagblatt“ iz Rima, odločno pro-

testira sveta prestolnica proti obisku kneza monaškega Alberta v Rimu. Kakor znano noče papež o knezu Albertu ničesar slišati. Treba je uvaževati, da je knez Albert povabil o priliki otvoritve pomorskega muzeja v Monaki tudi sveto prestolico k otvoritvi in da ta ni odposlala nobenega zastopnika. Glavni vzrok sporu je monaška igralnica.

Zrakoplovstvo v službi nemške armade.

Königsberg, 22. aprila. Vojaški stavbni odsek je pričel tu graditi z vso naglico hanzarje za zrakoplove. Obenem zgrade tudi vojašnico za zrakoplovni oddelek in tovarno, odnosno zavod za dobavo vodenca. Kakor se zatrjuje, bodo zgradbe že letošnjo jesen izročene svojemu namenu.

Sestanek angleškega kralja in nemškega cesarja.

Berlin, 22. aprila. Neki berlinski korespondent poroča, da se kralj Edvard in cesar Viljem sestanejo letošnje poletje in sicer medpotoma, ko se pelje kralj Edvard skozi Nemčijo v zdravilišče Marijine vari.

Socijalna demokracija in vojaštvo na Francoskem.

Praga, 22. aprila. Proti trem voditeljem socijalno-demokratskih delavskih zvez se je uvedla kazenska preiskava, ker so baje podpirali vojaške begunce. Preiskava je dognala, da so v ta namen poslovali popolnoma urejene pisarne, v katerih beguncem niso preskrbovali samo oblek, marveč tudi denarna sredstva in s tem pospeševali podpirati vojaške begunce na njih begu.

Pariz, 22. aprila. V zadnjem času so se tu pogostoma ponavljali nočni napadi na vojaške straže, zlasti na straže vojaških skladišč in zalog streliva. Vsled tega je izdal vojni minister naredbo, da morajo straže takoj streljati na vsakega, ki se jim ponoči bliža. Tako se je pred kratkem zgodilo, da je bila neka straža zopet ponoči napadena. Vojak je streljal in tudi zadel. Kmalu po sreli pa sta prišli po zadetega dve osebi, ki sta težko ranjenega odnesli. Vojak je sicer tudi na ta dva ponovno streljal, toda ni nikogar zadel.

Listnica uredništva.

G. Cimerman v Ljubljani. Potrjujemo, da niste v nobeni zvezi z predvčerajšnjo notico: „Vzor zavednega narodnjaka“. — G. H. v Zagorju: Ne zamerite, ali zgolj osebnosti tudi proti socialnim demokratom ne moremo priobčevati. Dobro došla pa kratka stvarna poročila. — G. sotrudniku v Gorici: Poročilo o volitvah že preveč zastarelo. Vaša poročila sicer vzorna in izborna. Le pri aktualnih slučajih prosimo malo preje. — Ljubljana: Vemo, da dr. Jerše preganja „Jutro“. Pa ravno zato se ne maramo revanžirati z osebnostmi. Se bo že dobila boljša prilika za obračun. — Vsem drugim gg. dopisnikom. Potrpajte, pride vse na vrsto!

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. Najmanjši znesek 50 vin. : Plača se naprej. — Za odgovor se priloži znamka. :

Trgovina z gostilno in posestvom ter z vsem blagom, 3 minute od postaje, se pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več se izve pri Ivanu Levičarju, trgovcu, Krmelj 30, Dolenjsko.

Najcenejše se kupi v angleškem skladišču oblek Ljubljana, Mestni trg št. 5: 5000 oblek za gospe od K 8.— naprej; 2000 površnikov od K 12.— naprej. Ogrorna izbira v najnovejši konfekciji za dame po čudovito nizkih cenah. O. Bernatovič. 4/6

Nemški, laški in francoski jezik poučuje podpisani proti mesečnemu honorarju. Skupni kurzi K 3.—, konverzacija, korespondenca K 4.—, posamezni kurzi K 6.—. Instrukcijska soba sredi mesta, ali Vodmat, Jenkova ulica 20. — Anton Šibenik.

Gorenjsko havbo lepo in dobro ohranjeno kupi „Turist Office“, Miklošičeva cesta št. 6.

Enonadstropna hiša s petimi sobami in lepim vrtom, podobna vili, se proda s proste roke v Rožni dolini pri Ljubljani; 20 minut od Mestnega trga. Poizve se pri gostilničarju Balija Glince, poprej Traven. 8/3

Elegantna mesečna soba s popolnoma separiranim udom, se išče za takoj. Ponudbe na uredništvo „Jutra“ pod šifro Z. D.

Išče se obokan prostor v pritličju, dobro zračen, svetel; pod njim pa ne sme biti kleti ali drugih prostorov. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Obokan prostor“.

Proda se kopelj (banja) nova velika. Pove: Peter Matelič, Škofja ulica št. 10.

Več sto vozov lepe zemlje se odda. Poljanska cesta št. 67.

Išče se raznašalec za „Jutro“.

Vsak dan svež

sladoled

v kavarni, slaščičarni in pekarni

J. Zalaznik

Stari trg štev. 21.

Natakarica

na račun

za boljšo gostilno se sprejme takoj. Dobra kuharica s kavicjo ima prednost. Omožene niso izključene. — Naslov pri „Jutru“.

Več natakarcic

se sprejme takoj
v hotelu „Tivoli“.

Plačilni natakarcic

v večji kavarni
se sprejme takoj.
Kje pove upravništvo „Jutra“.

Gostilničarska in krčmarska koncesija ml. dedičev v Ljubljani se odda v zakup.

Vpraša se pri tukajšnjem okrajnem sodišču, soba št. 30.

Koncert

„Slov. filharmonije“
se vrši danes zvečer
v hotelu pri Seydlu
(hotel „Južni kolodvor“)
Začetek ob 8. zvečer.
Vstopnina prosta.

Kinematograf „Ideal“

Franc Jožefova c. 1. Hotel pri Maliču. Nasproti glav. pošte.

Od sobote 23. do torka 26. aprila 1910.

1. Vrh Eugadina. (Po naravi.)
2. Popis, ki se sprijemlje. (Komično.)
3. Ženska policistinja. (Drama.)
4. Darceling. (Po naravi.)
5. Margareta Lagrange. (Drama, umetniška projekcija v barvah.)
6. Kratkovidnež na lovu. (Komično.)
7. Dodatek k zadnji predstavi ob 8. zvečer.
8. Tekme s skiji v Bardouecchia. (Po naravi.)
9. Krivda uboge matere. (Drama.)
10. Beoncelli morilec. (Komično.)

Kri! in okusno pijačo daje le dr. pl. Trnkoczyja sladni čaj pod imenom „SLADIN“! Pije se brez kave, čaja, kakao; z malo mleka in sladkorjem. 30—5

Moč! S tem prihranite 50% na denarju pri gospodarstvu. Kdor naroči najmanj 5 zavitkov po pošti v glavni zalogi lekarne pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranjsko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo potrjujejo mnoga brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa stane 50 v. Zahtevajte ga pri svojem trgovcu! Sladni čaj ni sladna kava, katere hranilna moč se deloma vsled žganja uniči!

Tapetnik D. Puc

Ljubljana, Marije Terezije c. 16.

se priporoča za vsa dekoracijska in tapetniška dela. Divani, otomani, modroci se izdelujejo po najnižji ceni.

Telefon štev. 121.

Velik senčnat vrt za 10.000 ljudi,

popolnoma prirejen za koncerte, ljudske veselice itd. Edini te vrste v Ljubljani in okolici, Slovincem na razpolago. Samo par minut oddaljeno od mesta.

Gostilna je pod novim, spretnim in izkušenim vodstvom.

Priporoča se slavnemu občinstvu in slavnim društvom za prirejanje veselice in družinskih zabav.

Točim bela in ružičasta dolenska, bela štajerska in črna istrska vina; dalje točim mengeško dvojno marčno pivo, radi velikega prometa vedno najsvežeje.

Okusna jedila vseh vrst vedno po želji na izbiro.

Cena abonma na hrano: kosilo in večerja v popolno zadovoljnost à 40 vinarjev.

Najtopleje se priporočata

F. M. BALIJA

Glince št. 3

ex gostilna pri Travnu.

Gugalnica za deco. Električni gramofon.

Staja za konje.

Igra na kroglice.

Redka prilika za nakup

K 44.40 stane

kompletna obleka za gospode ali kostum za dame
modni površnik za gospode ali raglan ali prašni plašč za dame,
posamezne hlače za gospode ali krilo iz blaga ali za prati,
modni telovnik za gospode ali bluza ali jupon za dame,
klobuk ali slamnik za gospode ali velika modna čepica za dame.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

361-40

Birmancem, botrom in botricam

priporoča

obleke po vsaki ceni

A. Lukič

Vedno najnovejša
konfekcija za
dame in deklice.

Ljubljana, Pred škofijo št. 19

Poštne hranilnice št. 49.086.
Giro račun Avstro-ogrske banke.
Stanje hranil vlog sklepom 1909
K 3.700.000.

Telefon štev. 135.
Število zadrugnih članov čez 600.
Varnostni zakladi sklepom 1909
K 160.000.

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg 15, Souvanova hiša, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

obrestuje po 4 $\frac{3}{4}$ % od dne vložbe do dne vžige
brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje
pretrgalo. Na razpolago so domači hranilniki.

Cenj. gostom in potujočemu občinstvu

priporočam staroznano

dobro gostilno

kjer točim le najboljše naravna
vina in izvrstno pivo.

Izborna domača kuhinja. Cene
52-5 najnižje.

Hotel „Lloyd“

sobe za prenočišča

v najlepšem redu po zmerni ceni.

Omnibus k vsakemu vlaku.

Senčnat lep vrt. V sredini mesta.

Ljubljana

sv. Petra cesta 9 in Miklo-
šičeva cesta 11,

nasproti hotela „Union“.

Karol Počivaunik.

Delniška družba pivovarne „Union“

Spodnja Šiška pri Ljubljani

:: priporoča svojo priznano izborno marčno, dvojnemarčno in eksportno pivo v sodeih in steklenicah. ::

Delniška glavica:
K 3.000.000.

301-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond:
K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 $\frac{1}{2}$ %.